

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 03 aprilie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2019, în privința inculpatului

Șipuc Dumitru.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 18.12.2018 – 03.04.2019,
instanța de apel: 23.04.2019 – 04.06.2019,
instanța de recurs: 24.07.2019 – 09.10.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 03 aprilie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Șipuc Dumitru a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la 4 ani închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de *probă* de 5 ani.

De la inculpat s-a încasat în bugetul de stat cheltuielile judiciare în sumă de 330 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale.

2. Instanța de fond a constatat că la 28 august 2018, aproximativ ora 18:30, inculpatul Șipuc Dumitru, aflându-se la domiciliul lui Caisîn Alexandra, din s.xx r-nul xx, acționând intenționat asupra unui membru al familiei în relație de rudenie pe linie colaterală, având scopul de a-i cauza suferințe fizice vărului său Caisîn Andrei, în timpul unui conflict, i-a aplicat ultimului două lovituri cu pumnul în regiunea capului, după care i-a aplicat o lovitură cu un cuțit în regiunea toracică stângă,

cauzându-i vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de plagă tăiată-înțepată în regiunea rebordului costal stâng. penetrantă în cavitatea abdominală, cu lezarea lobului stâng al ficatului.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

Astfel, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiuni intenționate comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare și acțiuni violente care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care anterior nu a fost judecat, la locul de trai se caracterizează pozitiv, de lipsa circumstanțele atenuante sau agravante, precum și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, care stipulează că inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, că pedeapsa penală are menirea de a restabili echitatea socială perturbată prin infracțiune, ce urmează să ducă la reeducarea condamnatului și la prevenirea comiterii de către acesta sau de către alte persoane a altor fapte similare, întru restabilirea echității sociale și corectării inculpatului, concluzionând de a-i numi o pedeapsă sub formă de închisoare.

Totodată, reieșind din circumstanțele cauzei și având în vedere că inculpatul s-a căit sincer de fapta comisă, la locul de trai se caracterizează pozitiv, instanța a conchis că nu este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa închisorii, dispunându-se, în temeiul art. 90 Cod penal, ca executarea pedepsei să fie suspendată condiționat pe un termen de probațiune.

3. Procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Andriana Țîcu, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal la *4 ani închisoare*, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Apelanta a invocat că instanța nu a ținut cont de gravitatea și urmările infracțiunii, dat fiind faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă pentru care legea prevede pedeapsă maximă cu închisoare până la 12 ani, că infracțiunea a fost comisă cu un cuțit și anume prin aplicarea unei lovituri cu acel cuțit i-a cauzat părții vătămate vătămări corporale grave periculoase pentru viață, ceea ce denotă pericolul social care emană de la persoana infractorului.

Deci, pedeapsa nu corespunde pericolului social al faptei săvârșite de inculpat și comportamentului acestuia, iar aplicarea prevederilor art. 90 Codul penal, poate crea iluzia nepedepsirii pentru fapta săvârșită.

Astfel, este oportun și necesar de a aplica față de inculpat o pedeapsă privativă de libertate, pentru ca pedeapsa penală să-și atingă scopul enunțat de legiuitor, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, prevenirea comiterii de noi infracțiuni, atât din partea făptuitorului, cât și din partea altor membri ai societății.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2019, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că prima instanță corect a aplicat prevederile legale la stabilirea categoriei pedepsei inculpatului și, în conformitate cu art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Ori, infracțiunea săvârșită, conform art.16 Cod penal, se atribuie la categoria celor grave.

Art. 61 alin. (2) Cod penal, enunță că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Așadar, prima instanță just a individualizat pedeapsa în baza art. 7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pe o perioadă de probațiune, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, reieșind din gradul de pericol al infracțiunii, care face parte din categoria celor grave, de circumstanțele cauzei, de lipsa circumstanțelor agravante, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost judecat, la locul de trai se caracterizează pozitiv, s-a căit sincer de cele comise, de comportamentul acestuia în timpul și după comiterea infracțiunii, de faptul că a colaborat activ cu organele de urmărire penală și în instanța de judecată, a recunoscut integral vinovăția, solicitând examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei aplicată de către instanța de judecată prin hotărârea de condamnare de a se suspenda pe o anumită perioadă de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

La caz, prima instanță, corect a constatat că condițiile necesare pentru a fi invocată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei sunt întrunite.

Soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Șipuc D., or aplicarea unei pedepse penale sub formă de 4 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de

probațiune de 5 ani, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu tragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său și relațiile sociale cu privire la solidaritatea familială, integritatea corporală sănătatea persoanelor.

Scopul pedepsei penale nu este ca, aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că, pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-1 plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca partea vătămată și statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

Pedeapsa stabilită inculpatului este în corespundere și cu regula nr. 6 din Recomandarea Nr. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, adoptată de Comitetul de Miniștri la 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri, potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii”.

Astfel, se va asigura realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și prevenire de săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și din partea altor persoane.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, instanța de apel a constatat în mod eronat *oportunitatea diminuării pedepsie aplicate*, care va asigura atingerea scopurilor prevăzut de art. 61 Cod penal.

Instanța de apel nu a ținut cont că fapta săvârșită de inculpat prezintă o rezonanță social deosebit de sporită, de rolul și scopul pedepsei penale de a curma și preîntâmpina săvârșirea de noi infracțiuni, în special din categoria analizată, ori, în contextul constatării majorării amplitudinii infracțiunilor analogice, statul are ca scop primordial de a contracara săvârșirea acestora.

Nu a luat în considerare instanța consecințele faptei săvârșite - pe caz părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale grave, care luate în raport cu locul în care au fost aplicate, sporesc gravitatea faptei imputate, modul în care fost săvârșită infracțiunea - inculpatul a utilizat acel cuțit care se prezintă ca obiect periculos pentru viața și sănătatea persoanei, apt a produce vătămări, inclusiv din categoria celor grave, a acționat cu discernământ și cu intenție directă a aplicat acest obiect.

Instanța de apel, *diminuând pedepsele numite* lui Șipuc Dumitru nu a ținut cont de coraportul circumstanțelor atenuante (care lipsesc pe caz) și celor agravante stabilite, precum și de faptul că *pedeapsă redusă până la minimul prevăzut de sancțiune* se consideră echitabilă atunci când s-au constatat un cumul de circumstanțe atenuante din cele enumerate la art. 76 Cod penal.

Mai mult ca atât, pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de apel nu au intervenit careva circumstanțe noi ce ar combate motivele aduse de instanța de fond invocate la individualizarea pedepsei numite și prin urmare, **instanța de apel nu avea careva teme de a casa sentința analizată.**

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **1., 2, 4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un

termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, ori, instanța de apel a ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de consecințele acesteia, de lipsa circumstanțelor agravante, că inculpatul a recunoscut vina integral, s-a căit sincer de cele săvârșite, nu are antecedente penale, este caracterizat pozitiv, astfel că pedeapsa mneționată corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Pe lângă aceasta, recursul procurorului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2.-5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Totodată, argumentele recurentului că instanța de apel a **diminuat pedepsele numite** lui Șipuc Dumitru și *nu avea careva temei de a casa sentința analizată*, sunt absolut neîntemeiate, ori, instanța de apel nici nu a adoptat asemenea soluții (*pct. 4., 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că au adoptat hotărârți care conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii, că au aplicat inculpatului o

pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni din 03 aprilie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2019, în privința inculpatului Șipuc Dumitru xx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 octombrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

